

EA(20)2612:1 – MD/va

Bruksela, 15 maja 2020 r.

WSPÓLNA DEKLARACJA EUROPEJSKICH PARTNERÓW SEKTORA ROLNICTWA – GEOPA-COPA i EFFAT –

w sprawie WPROWADZANIA PRACOWNIKÓW Z KRAJÓW EUROPEJSKICH W UE

Rozprzestrzenianie się COVID-19 w 2020 r. w całej Europie stanowi zagrożenie zdrowia publicznego dla wszystkich sektorów gospodarki. Większość z nich znajduje się wciąż w zastoju. Jednakże, podczas gdy usługi o kardynalnym znaczeniu są prowadzone, państwa członkowskie wdrażają skoordynowane środki, by łagodzić skutki pandemii.

Sektor rolnictwa jest jednym z tychże kluczowych sektorów. Funkcja, którą pełnią rolnicy i pracownicy gospodarstw, jeszcze nigdy nie była tak ważna. Wszak muszą oni produkować i dostarczać w obrębie ogromnych obszarów, by zapewnić prawidłowe funkcjonowanie łańcucha żywnościowego z korzyścią dla konsumentów.

Niemniej jednak ryzyko zarażenia się wirusem bezpośrednio wpływa na dostępność pracowników, szczególnie tych sezonowych. Produkcja rolna podlega cyklom przyrody. Jej rytm produkcji charakteryzują szczyty ilości pracy podczas okresu zbiorów. Stąd potrzeba wysoko elastycznej siły roboczej.

Rolnictwo nadal jest sektorem o dużym znaczeniu dla zatrudnienia w UE. W 2016 r. całkowita liczba europejskich pracowników zatrudnionych w sektorze rolnym wyniosła 20,5 mln osób zatrudnionych w 10,3 mln gospodarstw. Rolnictwo zapewniło blisko 9,5 mln miejsc pracy w pełnym wymiarze godzin i stanowiło prawie 4% całkowitego zatrudnienia w Unii europejskiej.

W wielu państwach UE podjęto już środki mające na celu zwiększenie dostępu do siły roboczej w sektorach rolnictwa i sadownictwa. Niemniej jednak podczas kwarantanny było (i prawdopodobnie będzie również po niej) jeszcze więcej pracy w różnych podsektorach rolnictwa, ponieważ popyt często wzrasta w miesiącach letnich.

Trzeba będzie więc koniecznie zapewnić, by zdrowi pracownicy sezonowi, którzy chcą wyjechać do innego państwa członkowskiego UE mogli skorzystać z prawa do swobodnego przemieszczania się między państwami, tak jak jest to napisane w wytycznych Komisji Europejskiej w tej sprawie¹.

Geopa-Copa (Grupa Pracodawców Zawodowych Organizacji Rolniczych w Unii Europejskiej) oraz EFFAT (Europejska Federacja Związków Zawodowych Pracowników Sektora Rolno-Spożywczego i Turystyki), które reprezentują interesy pracowników i pracodawców z sektora rolnictwa, są zatem zgodne co do tego, że pracownicy sezonowi z UE muszą mieć możliwość przekraczania granic, by dotrzeć do miejsc pracy w unijnych sektorach rolniczych.

W tym kontekście Geopa-Copa i EFFAT opracowały następujące konkretne propozycje:

¹ Wytyczne w sprawie korzystania ze swobodnego przepływu pracowników podczas epidemii COVID-19. C(2020) 2051 final.

Wskazówki dotyczące wprowadzenia w życie tymczasowego ograniczenia innych niż niezbędne podróży do UE, uproszczenia zasad tranzytu do celów repatriacji obywateli Unii oraz skutków dla wspólnej polityki wizowej. C(2020) 2050 final.

PROPOZYCJA DZIAŁAŃ

Pracownicy sezonowi powinno mieć możliwość przyjazdu do pracy w innych państwach członkowskich, których nie zamieszkują, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- dobra wymiana informacji w zakresie potrzeby pracowników tymczasowych, uznając że praca w sektorach rolnictwa powinna być postrzegana jak działalność kluczowa i że powinien być zapewniony transport związany z pracą do danego państwa członkowskiego.
- pracodawcy z sektora rolnego i sadownictwa będą kontaktować się z potencjalnymi pracownikami telefonicznie lub mailowo. pracownicy otrzymają mailem w swoich państwach członkowskich certyfikat pracownika (COVID-19 - sektor niezbędny) oraz dokument od pracodawcy poświadczający, że zamierza on zatrudnić daną osobę. Przedłożenie tych dokumentów da tym pracownikom gwarancję swobodnego dostępu do kraju-gospodarza zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej (doc.2020/C 1021/02 - Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, termin: 30 marca 2020 r.). Komunikat zostanie przekazany również władzom granicznym.
- pracodawca musi zagwarantować stosowanie ograniczania kontaktów między ludźmi, środków ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonych przez władze krajowe zarówno w środowisku pracy jak i miejscu zakwaterowania.
- w przypadku gdy transport z miejsca zakwaterowania do miejsca pracy jest zapewniany przez pracownika, przed wejściem do środka transportu należy koniecznie zapewnić mierzenie temperatury oraz rozdać maseczki, rękawiczki i inne urządzenia higieniczne.
- pracownicy muszą poinformować pracowników w zrozumiałym dla nich języku o istniejących przepisach ochronnych dotyczących stosowania materiałów dostarczanych przez odpowiednie władze.
- pracodawca ma obowiązek dostarczenia pracownikowi za darmo środków ochronnych (maseczek, rękawiczek, itp.) oraz środków higienicznych (wody, mydła, detergentu i środka dezynfekującego) zgodnie z obowiązującymi zasadami.
- jeżeli pracodawca jest odpowiedzialny za zapewnienie zakwaterowania pracowników sezonowych, musi on zagwarantować, że środki ograniczania kontaktów między ludźmi i wszystkie inne reguły ochrony zdrowia i higieny będą stosowane zgodnie z zasadami wyznaczanymi przez normy krajowe.
- pracodawca musi zagwarantować, że wynagrodzenie pracowników sezonowych będzie odpowiadać odpowiednim układom zbiorowym lub przepisom krajowym.
- pracodawca musi zagwarantować rejestrację i ubezpieczenie pracowników zgodnie z lokalnymi przepisami w zakresie opieki społecznej i układami zbiorowymi.
- w przypadku podejrzenia, że u któregośkolwiek z pracowników występują objawy COVID-19, należy bezzwłocznie poinformować odpowiednie służby medyczne.

Geopa-Copa

Joseph Lechner
Przewodniczący

EFFAT

Valentina Vasilionova
Przewodnicząca ds. rolnictwa